

тръба¹ сега² за сега да са остави на стжрна... Ние желаемъ пълна слобода и затова нещемъ да ни са покорява и да ни робува други, така също нещемъ и ние да се покоряваме и робуваме другому... Погледайте на Швейцария и Америка и вие ще видите, че счастье то човѣческое са заключава не на скриптеръ и тронъ, не на корона и монархия, а на чиста човѣческа слобода. А има ли посчастливъ народъ отъ Американци-те и Швейцарци-те? Азъ отговарямъ: „нема...“ И така, мои братия Бѫлгаре и Срѣбре, Ромуне и Грѫци подайте ржка єдинъ други му...“

Малко слѣдъ това, Каравеловъ излѣзе съ „Свобода“, появата на който вѣстникъ е свързана съ дѣятельността на Левски и съ пропадането на дуалистическата политика. Дуалиститъ и цариградското правительство бѣха вече изпаднали въ противорѣчие съ дѣйствителността; нито политиката имъ, нито координиранитъ имъ дѣйствия, които се срѣщаха въ желанието да се запази цѣлостъта на една гнила държава, каквато бѣше османската, не обѣщаваха ширина за економическото развитие и за лична свобода. Когато Каравеловъ набѣлѣжи горнитъ идеи въ своя апель личността бѣше отдавна съзала необходимостта отъ повече политически рапатлъкъ — ако бихме могли така да кажемъ. Тая нужда можеше да се покрие само съ „пълна“ и „съвършена“ свобода. Ето защо, пишеше Каравеловъ, „ние искали всичко или нищо, ние искали пълна свобода“.¹⁾ „Всички² народи въ Европа се намиратъ днесъ въ движение, всѣко племе иска да върви напрѣдъ, всѣка народност иска да живѣе самостоятелно, всѣки човѣкъ желае да се управлява по своята воля, да се ржководи въ живота си свободно съ свойтъ лични и обществени потребности и не иска да му съдятъ на вратътъ от-

¹⁾ в. Свобода, 1869. г. бр. 48. стр. 378.